

ABECEDARIUM PALAEOSLOVENICVM

IN USUM GLAGOLITARUM.

ACCEDUNT PARADIGMATA MORPHOLOGICA EX GRAMMATICA
CAN. CAROLI PARČIĆ DEPROMPTA NEC NON SPECI-
MINA LECTIONUM EX PSALTERIO SELECTA.

COMPOSUIT

IOSEPH VAIS.

VEGLAE.

1909.

NIHIL OBSTAT!

Veglae, die 19. Octobris 1909.

Dr. Ant. Gršković, censor Dioecesanus.

№ 1451.

IMPRIMATUR!

Datum Veglae ex Curia Episcopali

die 21. Octobris 1909.

† Antonius.

Sumptibus academiae Palaeoslavicae Veglensis.
Typis societatis typographicae »Politika«, Pragmae Boh.

In hoc opusculo componendo id secutus sum, ut clericos Glagolitas in recte aequabiliterque legendis et intellegendis textibus sacris adiuverem. Primum abecedarium ipsum, alterum paradigmata praestabunt. In utraque parte † can. Carolum Parčić, virum de Glagolitis optime meritum, ducem habui recentes grammaticorum libros non neglegens (Cfr. Venc. Vondrák, Altkirchenslavische Grammatik, Berlin, 1900. — Aug. Leskien, Handbuch der altbulgarischen Sprache, ed. 4., Weimar 1905. — Fr. Pastrnek, Tvarosloví jazyka staroslověnského, v Praze 1909).

Cum multi quererentur clericis copiam deesse textuum, ut ea, quae ex artis grammaticae praeceptis didicissent, usu et exemplis cognoscerent, textus nonnullos ex antiquiore psalterio saeculi XIV. depromptos subiunxi.

PRAGAE BOH. die s. Hedvigis 1909.

ALPHABETUM.

Glagoliticum bulg. croat.		Valor numeralis	Cyrillicum	Valor numeralis	Sonus
Ⲛ	Ⲛ	1	А	1	a
ⲛ	ⲛ	2	Б	—	b
Ⲝ	Ⲝ	3	В	2	v
ⲝ	ⲝ	4	Г	3	g
Ⲟ	Ⲟ	5	Д	4	d
ⲟ	ⲟ	6	Е	5	e
Ⲡ	Ⲡ	7	Ж	—	ž
ⲡ	ⲡ	8	З	6	dz
Ⲣ	Ⲣ	9	З	7	z
ⲣ	ⲣ	10	И	8	i
Ⲥ	Ⲥ	20	І	10	
Ⲭ	Ⲭ	30	—	—	ǵ, j
ⲭ	ⲭ	40	К	20	k
Ⲯ	Ⲯ	50	Л	30	l
ⲯ	ⲯ	60	М	40	m
Ⲱ	Ⲱ	70	Н	50	n
ⲱ	ⲱ	80	О	70	o
Ⲳ	Ⲳ	90	П	80	p
ⲳ	ⲳ	100	Р	100	r
Ⲵ	Ⲵ	200	С	200	s
ⲵ	ⲵ	300	Т	300	t
Ⲷ	Ⲷ	400	У	400	u
ⲷ	ⲷ	500	Ф	500	f

Glagoliticum bulg. croat.	Valor numeralis	Cyrillicum	Valor numeralis	Sonus
h	Ɀ	Х	600	h
o	Ɱ	Ѡ	800	o
st (ć, šć)	Ɱ	Ѡ	—	št (ć, šć)
c	Ɱ	Ѡ	900	c
č	Ɱ	ч	90	č
š	Ɱ	ш	—	š
ă (ě) ¹⁾	Ɱ, I	Ѣ, ѣ	—	ă (ě) ¹⁾
y ²⁾	—	Ѥ, ѥ, Ѧ	—	y ²⁾
ě, ja	Ɱ	Ѧ	—	ě, ja
ju	—	ю	—	ju
ja	—	Ѡ	—	ja
je	—	Ѣ	—	je
e, je ³⁾	Ɱ, Ɱ	Ѥ, ѥ	—	e, je ³⁾
a, ja ³⁾	Ɱ, Ɱ	Ѧ, ѧ	—	a, ja ³⁾
ks	—	Ѩ	60	ks
ps	—	Ѱ	700	ps
th	—	Ѳ	9	th
y	Ɱ	Ѵ	400	y

¹⁾ In codicibus nostris unum signum I pro cyrillicis Ѣ, ѣ in usu fuit, cuius vices apostrophus (') saepissime gerit.

²⁾ Sonus >y iam in antiquioribus codicibus nostris per ѥ redditur.

³⁾ Nasaes e, je in recensione croatica in simplices e, je transierunt, aequae ac nasaes a (o), ja (jo) in u, ju.

LITERAE INITIALES.

𐌆	𐌆	𐌇	𐌈	A	𐌉	𐌊	𐌋	𐌌	O
𐌐	𐌐	𐌑	𐌒	B	𐌓	𐌔	𐌕	𐌖	P
𐌘	𐌘	𐌙	𐌚	V	𐌛	𐌜	𐌝	𐌞	R
𐌟	𐌟	𐌠	𐌡	G	𐌢	𐌣	𐌤	𐌥	S
𐌦	𐌦	𐌧	𐌨	D	𐌩	𐌪	𐌫	𐌬	T
𐌭	𐌭	𐌮	𐌯	E	𐌰	𐌱	𐌲	𐌳	U
𐌴	𐌴	𐌵	𐌶	Ž	𐌷	𐌸	𐌹	𐌺	F
			𐌿	Z	𐌻	𐌼	𐌽	𐌾	H
𐌷	𐌷	𐌸	𐌹	Z	𐌽	𐌾	𐌿	𐍀	ŠT
𐌸	𐌸	𐌹	𐌺	I	𐌻	𐌼	𐌽	𐌾	C
		𐌻	𐌼	J	𐌿	𐍀	𐍁	𐍂	Č
𐌺	𐌺	𐌻	𐌼	K	𐍃	𐍄	𐍅	𐍆	Š
𐌻	𐌻	𐌼	𐌽	L	𐍇	𐍈	𐍉	𐍊	-
𐌼	𐌼	𐌽	𐌾	M	𐍋	𐍌	𐍍	𐍎	Ja
𐌾	𐌾	𐌿	𐍀	N	𐍏	𐍐	𐍑	𐍒	Ju

DE VOCALIUM ET CONSONARUM ENUNTIATIONE.

I. Vocalis **ǣ**.

a) Post consonas pronuntiatur ut **e**; ex. gr. **Б҃҃҃҃҃** = Bože; **҃҃҃҃҃҃҃҃҃** = Gospodevi;

b) in initio vocum vel syllabarum, et post vocales legitur ut **je**; ex gr. **҃҃҃** = jesi, **҃҃҃҃҃** = objeti, **҃҃҃** = moje.

II. Vocalis **ǣ**.

a) In initio vocum (syllabarum) et post consonas profertur ut **i**; ex. gr. **҃҃҃҃҃** = Ijuda, **҃҃҃҃҃҃҃҃҃** = neizměрно, **҃҃҃҃҃** = sila;

b) post vocales legitur ut **j (ji)**; sciens formas grammaticales facile ex contextu cognoscet utrum **j** an **ji** legendum sit. Ex. gr. **҃҃҃** (nom. sing.) = moj; **҃҃҃** (nom. pluralis) = moji. Sic lege: **moj** rab (servus meus), sed **moji** rabi (servi mei).

III. Semivocalis **ǣ** (b).

a) In pluribus casibus, ubi antiquitus proferebatur, postea obmutuit; ex. gr. in fine vocum; hinc **Б҃҃҃҃** lege Bog;

b) ubi vero necessaria est ad proferendam vocem vel syllabam pronuntietur ut **ǣ** (a breve); ex. gr. **҃҃҃҃҃** lege čast, **҃҃҃҃҃** = dvar, **҃҃҃҃҃** = va vse; **҃҃҃҃҃** = ka križu.

Verum est, quod in codicibus nostris similes voces pro **ǣ** literam **ǣ** habent. Sic ex. gr. legitur: **semrt'**, **dešti**, **dver'**, sed uniformitatis gratia servetur, ut supra dictum est; ubi semivocalis necessaria est ad vocem proferendam, pronuntietur ut **ǣ** (breve), alias omittatur.

IV. Vocalis **ǣ**.

a) Post consonas sonus hic optime exprimitur per **ě**, quod in antiquiori orthographia croatica in usu fuit, quodque diversimode proferebatur: **e**, **i**, **je**; hinc **҃҃҃҃** legi potest vel **sebi**, **sebe**, **sebje**.

b) in initio vocum, post vocales, nec non post consonas **l**, **n**, **r** palatalizatas (**lj**, **nj**, **rj**) legenda est ut **ja**; ex. gr. **҃҃҃҃҃** = jadet, **҃҃҃** = moja, **҃҃҃҃҃** = volja, **҃҃҃҃** = morja etc.

V. Consonae **l**, **n**, **r** palatalizatae (lj, nj, rj) in libris nostris aliquando cum apicibus diacriticis scriptae inveniuntur, ex. gr.: **ԲՅՆԵՄԻՅԸ** (neděljeju), **ԿՔՃԵԻՄ** (knji-gam) etc.; cfr. Rubricas Missalis;

alibi palatalismus (mollis enuntiatio) per subsequentem vocalem satis exprimitur; gr.: **ՍՅՄԵԽ**, **ՍՅՔԵ**, **ՄՅԵԸ** (volja, vonja, morju);

alibi, ubi neque signum diacriticum, neque sequens vocalis docet quomodo proferendae sint, lingua vulgaris in adiutorium venit; hinc licet aliquando scriptum inveneris **ՍՅՄԵԽ**, **ՏՍՅՔԻ** (lectiones), **ՄՅԵՅ**, leges: *volja*, *čtenja* (lectiones) contra *čtena* (partic. praet. pass.), *morju* etc.

VI. Ligatura **ѣ** in dialectu bulgarica *št* sonabat, in dialectu vero croatica *šč* vel *č*. Quomodo in singulis casibus legenda sit, lingua vulgari duce facile dignosces; ex. gr.: **ՔՅՄ** (ноć), **ՐՃԿԻ** (pića); **ՏՍՍՅՄՅ** (čtuće), **ՐՆՃՏՅՅՔՅՅ** (pričeščenije). In casibus vero, in quibus lingua vernacula consuli nequit, non erraveris, si modum proferendi originalem retinebis; ex. gr.: **ՃՅՆԵԻ** (štedr), **ՍՍԿՅՍՍԻ** (tašteta).

VII. Literae **ԥ**, **Գ**, **Զ** in libris recentioribus valorem tantummodo numeralem habent; et quidem: **ԥ** = 8; **Գ** = 10; **Զ** = 700.

Morphologia vocum flexionem complectitur, quae in nominibus *declinatio*, in verbis *coniugatio* vocatur.

DECLINATIO.

Lingua palaeoslovenica genera tria habet: masculinum, femininum, neutrum; tres numeros: singularem, pluralem, dualem; septem casus: nominativum, genitivum, dativum, accusativum, vocativum, localem, instrumentalem. In plurali nominativus et vocativus, in duali nominativus cum accusativo et vocativo, genitivus cum locali, dativus cum instrumentali coincidunt. Secundum varias species suffixorum declinatio distinguitur *A)* in *nominalem*, *B)* in *pronominalem*, *C)* in *compositam*, seu *mixtam* ex praecedentibus.

A) DECLINATIO NOMINALIS.

Decl. nominalem sequuntur: substantiva, adiectiva, participia, partim etiam *nomina personalia*. Secundum vocales vel consonas, in quas *themata* *) nominalia antiquitus desinebant, distinguuntur: **o-** (**jo-**) *themata*, **a-** (**ja-**) *themata*, **i-** (**ь**) *themata*, **ũ-** (**ѣ**) *themata*, **ũ-** (**y-**) *themata*; *themata* in *consonam* desinentia (*n, r, s, t*).

Declinatio substantivorum.

1. o- (jo-) themata (masculina, neutra).

a) Paradigmata: *rabъ* (servus) — *město* (locus).

Sg.	N.	<i>rabъ</i>	<i>město</i>	Pl.	N.	<i>rabi</i>	<i>města</i>
	G.	<i>raba</i>	<i>města</i>		G.	<i>rabъ</i>	<i>městъ</i>
	D.	<i>rabu</i>	<i>městu</i>		D.	<i>rabomъ</i>	<i>městomъ</i>
	A.	<i>rabъ</i>	<i>město</i>		A.	<i>raby</i>	<i>města</i>
	V.	<i>rabe</i>	<i>město</i>		V.	<i>rabi</i>	<i>města</i>
	L.	<i>rabě</i>	<i>městě</i>		L.	<i>raběhъ</i>	<i>městěhъ</i>
	I.	<i>rabomъ</i>	<i>městomъ</i>		I.	<i>raby</i>	<i>městy</i>

*) Thema vocatur vox, quae in constituendis formis pro *basi* habetur, ad quam varia elementa formantia accedunt. Bases monosyllabae *radices* vocantur. Themata distinguuntur nominalia-verbalia. Nom. sing. *ryba* ipse est thema, ad quod accedunt suffixa casuum; ex. gr. *ryba-hъ*, *ryba-mъ*, *ryba-mi*. Nonnunquam thema modificatum apparet; ex. gr. vox: *vlъkъ* primitus *vilkos est *o*-thema: *vlъko-* (cfr. lithuanum *vilkas*); dat. pl. *vlъko-mъ*. De thematibus verbalibus in coniugatione sermo erit.

Du.	N. A. V.	raba	měště
	G. L.	rabu	městu
	D. I.	raboma	městoma

b) Paradigmata: koňb (equus) — moře (mare).

Sg.	N.	koňb	moře	Pl.	N.	koňi	mořja
	G.	koňja	mořja		G.	koňb	mořb
	D.	koňju	mořju		D.	koňemъ	mořemъ
	A.	koňb	moře		A.	koňę	mořja
	V.	koňju	moře		V.	koňi	mořja
	L.	koňi	moři		L.	koňihъ	mořihъ
	I.	koňemъ	mořemъ		I.	koňi	moři

Du.	N. A. V.	koňja	moři
	G. L.	koňju	mořju
	D. I.	koňema	mořema

Observa 1. Vocativum nominum, quae desinunt in -ьсь, -дзь: отьче, kneže.

2. Formas secundum ŷ-themata: dat. sing. bogovi, duhovi, cěsarevi; praesertim in nominibus propriis: Isusovi, Petrovi; sec. i-th: cěsar'je (nom. pl.).

3. Nomina originis graecae desinentia in -ος flectuntur sec. paradigma: rabъ.

4. Nomina in -ιος, -αιος, -ευς flectuntur sec. parad. koňb: Grigorij, gen. Grigorija etc.; sed nota formas: Grigora, jerča, jerčovi.

5. Nomina in -ας flectuntur sec. paradigma: ryba-duša: Ijuda, Zaharija, gen. Ijudy, Zaharije.

2. a- (ja-) themata (feminina).

Paradigmata: ryba (piscis), duša (anima).

Sg.	N.	ryba	duša	Pl.	N.	ryby	duše
	G.	ryby	duše		G.	rybъ	dušb
	D.	rybě	duši		D.	rybamъ	dušamъ
	A.	ryba	duša		A.	ryby	duše
	V.	rybo	dušo		V.	ryby	duše
	L.	rybě	duši		L.	rybahъ	dušahъ
	I.	ryboja	dušeja		I.	rybami	dušami

Du.	N. A. V.	rybě	duši
	G. L.	rybu	dušu
	D. I.	rybama	dušama

Observa 1. Nonnulla nomina habent in nom. sg. -i; et quidem a) nomina in -ii (-bi): mlъnii (fulgur), ladii (navis), sađii (iudex); β) in -yňi: gospodyňi (domina),

milostyni (misericordia) etc. Ista flectuntur sec. paradigma: duša; gen. mlъnije, sadije, gospodynje etc.

2. Instrumentalis sg. habet etiam formam breviorē rybā, slava, duša, zemja.

3. i- (b) themata (masculina, feminina).

Paradigmata: gostь (hospes) — kostь (os).

Sg.	N.	gostь	kostь	Pl.	N.	gostьje	kosti
	G.	gosti	kosti		G.	gostьi (bь)	kostьi (bь)
	D.	gosti	kosti		D.	gostьmь	kostьmь
	A.	gostь	kostь		A.	gosti	kosti
	V.	gosti	kosti		V.	gosti	kosti
	L.	gosti	kosti		L.	gostьhь	kostьhь
	I.	gostьmь	kostьja		I.	gostьmi	kostьmi
	Du.	N. A. V.	gosti				kosti
		G. L.	gostьju				kostьju
		D. I.	gostьma				kostьma

Observa 1. Formas instr. sing. gostemь; dat. loc. pl. gostemь, kostemь, gostehь, kostehь; formas: kostija, gostije, gostij, gostiju etc.

2. Formas secundum o- (jo-) themata; gen. sg. gospoda, dat. gospodu, gospodevi etc.

Neutra: oko, uho in duali flectuntur sequenti modo:

N. A.	oči	uši
G. L.	očьju, očiju	ušьju, ušiju
D. I.	očima	ušima

4. ū- (ъ) themata (masculina).

Paradigma: synь (filius).

Sg.	N.	synь	Pl.	N.	synove
	G.	synu		G.	synovь
	D.	synovi		D.	*synьmь
	A.	synь		A.	synu
	V.	synu		V.	synove
	L.	synu		L.	synьhь
	I.	*synьmь		I.	synьmi
	Du.	N. A. V.			synu
		G. L.			synovu
		D. I.			synьma

Observa formas sec. **o-** themata: gen. sing. syna, dat. synu, voc. sine, instrum. synomъ, nom. plur. praeter sinove etiam sinovі, volovi, dat. sinomъ, lok. sinohъ, (etiam siněhъ!).

Simili modo flectuntur: volъ (bos), domъ (domus), medъ (mel), mirъ (mundus), polъ (latus), činъ (ordo), sanъ (dignitas), synъ (murus), rodъ (genus), ređъ (ordo), jadъ (venenum), dlъgъ (debitum), glasъ (vox).

5. **ū-** (y-) themata (feminina).

Paradigma: сръky (ecclesia).

Sg.	N.	сръky	Pl.	N.	сръкѣvi
	G.	сръкѣve		G.	сръкѣvъ
	D.	сръкѣvi		D.	сръкѣvatъ
	A.	сръкѣvъ		A.	сръкѣvi
	L.	сръкѣve		L.	сръкѣvahъ
	I.	сръкѣvъja (ija)		I.	сръкѣvami

Observa 1. Formas sec. **i-** themata: gen., loc. sing. сръkvi.

2. Formas sec. **a-** themata: dat., loc., instr. сръкѣvatъ, сръкѣvahъ, сръкѣvami.

Subst. крѣvъ (sanguis) flectitur:

Sg.	N.	крѣvъ	Pl.	N.	крѣvi
	G.	крѣve, крѣvi		G.	крѣvi, крѣvij
	D.	крѣvi		D.	крѣvътъ
	A.	крѣvъ		A.	крѣvi
	L.	крѣve, крѣvi		L.	*крѣvъhъ
	I.	крѣvъja, крѣvijja		I.	крѣvъmi

6. Themata desinentia ... consonam:

a) **n-** themata (masculina et neutra).

Paradigmata: kamy (lapis) — ime (nomen).

Sg.	N.	kamy	ime	Pl.	N.	*kamene	imena
	G.	kamene	imene		G.	kamemъ	imenъ
	D.	kameni	imeni		D.	kamemътъ	imenътъ
	A.	kamemъ	ime		A.	kameni	imena
	L.	kamene	imene		L.	kamemъhъ	imenъhъ
	I.	kamemътъ	imenътъ		I.	kamemъmi	imenu
	Du.	N. A.	kameni			imeně	
		G. L.	kamenu			imenu	
		D. I.	kamemъta			imenъta	

Substantivum дѣнь (dies) flectitur:

Sg. N. дѣнь	Pl. N. дѣне	Du. N. дѣни
G. дѣне	G. дѣнѣ	G. дѣни
D. дѣни	D. дѣнѣмъ	D. дѣнѣма
A. дѣнь	A. дѣни	A. дѣни
L. дѣне	L. дѣнѣхъ	L. дѣни
I. дѣнѣмъ	I. дѣнѣми, дѣну	I. дѣнѣма

Observa 1. Formas sec. i- themata: gen., loc. sg. kameni, vrĕmeni, nom. pl. дѣније, gen. дѣниј, дѣнеј, nom. dual. імені, gen. дѣнију.

2. Formas: каменѣмъ, іменѣмъ, каменѣмъ, іменѣмъ, каменѣхъ, іменѣхъ pro каменѣмъ, іменѣмъ etc.

Substantiva desinentia in *-janinъ* (graždaniнъ, civis) habent in plurali *-ane* et flectuntur:

Pl. N. graždane
G. graždanъ
D. graždanъmъ (graždanemъ)
A. graždany
L. graždanъhъ (graždanehъ)
I. graždany

b) r- themata (feminina): mati (mater), дѣшти (filia).

Sg. N. V. mati	Pl. N. V. materi
G. matere (i)	G. materъ
D. materi	D. materъmъ
A. materъ	A. materi
L. materi	L. materъhъ
I. materъja	I. materъmi

Substantiva in *-telъ, -arъ* in sing. flectuntur uti *jo-* themata, in pl. vero nonnulli casus (nom., gen.) uti themata desinentia in consonam, instr. sec. *o-* themata. Paradigmata: žetelъ (messor), mytarъ (publicanus).

Pl. N. žetele (l'e)	mytare
G. žetelъ (l'ъ)	mytarъ (r'ъ)
D. žetelemъ	mytareмъ
A. žetele	mytare
*L. žetelehъ	*mytarehъ
I. žetely	myтары (ri)

c) s- themata (neutra).

Paradigma: tělo (corpus).

Sg.	N.	tělo	Pl.	N.	tělesa	Du.	N. A.	tělesě
	G.	tělese		G.	tělesъ		G. L.	tělesu
	D.	tělesi		D.	tělesьмъ		D. I.	tělesьма
	A.	tělo		A.	tělesa			
	L.	tělesi		L.	tělesьнъ			
	I.	tělesьмъ		I.	tělesy			

Nota formas sec. o- thema: gen. sing. těla, děla; dat. tělu, dělu; loc. tělě, dělě; instr. tělomъ, dělomъ; plur. nom. děla, slova; gen. dělъ; tělomъ, dělomъ.

d) t- themata (neutra, deminutiva).

Paradigma: tele (vitulus).

Sg.	N. A. V.	tele	Pl.	N. A. V.	teleta	Du.	N. A.	teletě
	G.	telete		G.	teletъ		G. L.	teletu
	D.	teleti		D.	teletьмъ		D. I.	teletьма
	L.	telete		L.	teletьнъ			
	I.	teletьмъ		I.	telety			

Declinatio adjectivorum et participiorum nominalis.

Adjectiva cum desinentia forti (dobrъ, dobra) spectant ad o-, a- themata, cum desinentia debili (dobl'ъ, doblja) ad jo-, ja- themata.

Nota 1. Quod praeter formam vocativi legitimam in -e (fariseju slěpe) venit et forma nominativi: dobry rabe etc.

2. Adjectiva cum themate in -ъ sunt indeclinabilia, sic ex. gr. isrlънъ, svobodъ, přeproстъ, različъ etc.

3. Nominum modo flectuntur etiam participia: praesentis pass. vedomъ, -ma, -mo; part. praeteriti act. neslъ, nesla, neslo; part. praet. pass. vedenъ, -na, -no; vitъ, -ta, -to.

Comparativi thema duplici formatur syllaba: -jъs (pro neutris jes) et -ějъs (-ějes); hinc duo paradigmata.

a) Paradigma: vyšy (superior).

		M.		N.		F.
Sg.	N.	vyšij		vyše		vyšbši
	G.	vyšbša		vyšbša		vyšbše
	D.	vyšbšu		vyšbšu		vyšbši
	A.	vyšbšb		vyše		vyšbša
	L.	vyšbši		vyšbši		vyšbši
	I.	vyšbšemъ		vyšbšemъ		vyšbšeja

		M.	N.	F.
Du.	N. A. V.	vyšbša	vyšbši	vyšbši
	G. L.	vyšbšu	vyšbšu	vyšbšu
	D. I.	vyšbšema	vyšbšema	vyšbšama
Pl.	N. V.	vyšbše (-i)	vyšbša	vyšbše
	G.	vyšbšb	vyšbšb	vyšbšb
	D.	vyšbšemъ	vyšbšemъ	vyšbšamъ
	A.	vyšbše	vyšbša	vyšbše
	L.	vyšbšihъ	vyšbšihъ	vyšbšahъ
	I.	vyšbši	vyšbši	vyšbšami

b) Paradigma: *dobrēi* (melior).

		M.	F.	N.
Sg.	N.	dobrēj	dobrėjši	dobrėje
	G.	dobrėjša	dobrėjše	dobrėjša etc. ut supra.

Participia antiquitus ad themata in consonantes desinentia spectabant, sed sub influxu jo- thematum flectuntur modo sequenti:

Paradigma part. praes. act.: *nesy* (portans).

		M.	N.	F.
Sg.	N.	nesy	nesy	nesašti
	G.	nesašta	nesašta	nesašte
	D.	nesaštu	nesaštu	nesašti
	A.	nesaštъ	nesy	nesaštja
	L.	nesašti	nesašti	nesašti
	I.	nesaštemъ	nesaštemъ	nesašteja
Du.	N. A. V.	nesašta	nesašti	nesašti
	G. L.	nesaštu	nesaštu	nesaštu
	D. I.	nesaštema	nesaštema	nesaštama
Pl.	N.	nesašte	nesašta	nesašte
	G.	nesaštъ	nesaštъ	nesaštъ
	D.	nesaštemъ	nesaštemъ	nesaštamъ
	A.	nesašte	nesašta	nesašte
	L.	nesaštihъ	nesaštihъ	nesaštahъ
	I.	nesašti	nesašti	nesaštami

Paradigma part. praes. act.: znaje.

	M.	F.	N.
Sg. N.	znaje	znaje	znajašti
G.	znajašta	znajašta	znajašte etc. ut supra.

Declinatio numeralium cardinalium.

1. Numeralia jedinъ (jedъnъ, unus) et dva (duo) habent flexionem pronominalem; vide inferius.

2. trъje (trije, tres), i- (b-) thema, flectitur:

	M.	F. et N.
N.	trъje, trije	tri
G.	trъi, trij	trъi (trij)
D.	trъmъ	trъmъ
A.	tri	tri
L.	trъhъ	trъhъ
I.	trъmi	trъmi

3. čtyre (quatuor).

	M.	F. et N.
N.	četyre	četyri
G.	četyrъ	četyrъ
D.	četyrъmъ	četyrъmъ
A.	četyri	četyri
L.	četyrъhъ	četyrъhъ
I.	četyrъmi	četyrъmi

4. Numeralia: pětъ, šestъ, sedmъ, osmъ, devětъ, desetъ sunt feminina; vide paradigma kostъ. *Desetъ* habet in loc. sing. *desete* (dva na desete); nom. pl. *desete* (*deseti*), gen. *desetъ* (*desetij*), instr. *desety*; nom. du. dva *deseti*. Sъ to est o- thema. *Tisqštъ* (ja- thema) flectitur sec. parad. duša.

Declinatio pronominum personalium.

Sg. N.	azъ (ego)	ty (tu)	Reflexivum	—
G.	mene	tebe		sebe
D.	mъně, mi	tebě, ti		sebě, si
A.	mę	tę		sę
L.	mъně	tebě		sebě
I.	mъnoja	toboja		soboja

Pl.	N.	my	vy
	G.	nasъ	vasъ
	D.	namъ	vamъ
	A.	ny	vy
	L.	nasъ	vasъ
	I.	nami	vami
Du.	N.	vě	va
	A.	na	va
	G. L.	naju	vaju
	D. I.	nama	vama

B) DECLINATIO PRONOMINALIS (PRONOMINUM IMPERSONALIUM).

1. Paradigma o- (a-) thematum: tъ (ille).

	M.	N.	F.
Sg.	N. tъ	to	ta
	G. togo	togo	toje
	D. tomu	tomu	toji
	A. tъ	to	ta
	L. tomъ	tomъ	toji
	I. těmъ	těmъ	toja
Pl.	N. ti	ta	ty
	G. těhъ	těhъ	těhъ
	D. těmъ	těmъ	těmъ
	A. ty	ta	ty
	L. těhъ	těhъ	těhъ
	I. těmi	těmi	těmi
Du.	N. A. ta	tě	tě
	G. L. toju	toju	toju
	D. I. těma	těma	těma

Eodem modo flectuntur: onъ (hic), onъ (ille), kakъ (qualis interr.), sikъ, takъ (talís); vьsakъ (quívís), jakъ (qualis relat.), samъ (ipse), inъ (unus, alius), jedinъ (unus).

Adiectiva: mnogъ (multus), drugъ (alius); jelikъ (quantus relat.), tolikъ, selikъ (tantus), kolikъ (quantus interr.) in casibus cum ě ut pronomina flectuntur: instrumental. sing. kolicěmъ, tolicěmъ, gen. plur. kolicěhъ, tolicěhъ etc.; in aliis casibus ut nomina declinantur. Pron. interrog. kъto (quis) habet acc. kogo (gen.).

2. Paradigma **jo- (ja-)** thematum: **онъ** (ille).

	M.	N.	F.
Sg.	N. (онъ)	(оно)	(она)
	G. jeho	jego	jeje
	D. jemu	jemu	jeji
	A. i (*jъ)	je	ja
	L. jemъ	jemъ	jeji
	I. jimъ	jimъ	jeja
	Pl.	N. (они)	(она)
G. jihъ		jihъ	jihъ
D. jimъ		jimъ	jimъ
A. je		ja	je
L. jihъ		jihъ	jihъ
I. jimi		jimi	jimi
Du.		N. (она)	(онě)
	G. L. jeju	jeju	jeju
	D. I. jima	jima	jima
	A. ja	ji	ji

Eodem modo flectuntur: pronom. relativum *iže*, pron. possessiva *moj*, *tvoj*, *svoj*; *dvoj* (duplex), *oboj* (ambo), *troj* (triplex). Interrog. *čyto* (quid) vide infra.

3. Pronomen interrogativum **kyj** (quis, qualis).

	M.	N.	F.
Sg.	N. kyj	koje	kaja
	G. kojego	kojego	kojeje
	D. kojemu	kojemu	kojeji
	A. kyj	koje	koja
	L. kojemъ	kojemъ	kojeji
	I. kyjimъ	kyjimъ	kojeja
	Pl.	N. ciji	kaja
G. kyjihъ		kyjihъ	kyjihъ
D. kyjimъ		kyjimъ	kyjimъ
A. kyje		kaja	kyje
L. kyjihъ		kyjihъ	kyjihъ
I. kyjimi		kyjimi	kyjimi

4. Pronomen demonstrativum sь (hic).

	M.	N.	F.	N.
Sg. N.	sь (sij)	se	si	čьto
G.	sego	sego	seje	čьso, česo, čego
D.	semu	semu	seji	čьsomu, česomu, čemu
A.	sь	se	sьja (sija)	čьto
L.	semь	semь	seji	čemь
I.	simь	simь	seja	čimь
		M.	N.	F.
Pl. N.	si (siji)	si	sije	
G.	sihь	sihь	sihь	
D.	simь	simь	simь	
A.	sьje (sije)	si	sьje	
L.	sihь	sihь	sihь	
I.	simi	simi	simi	
Du. N. A.	sьja, sija	siji	siji	
G. L.	seju	seju	seju	
D. I.	sima	sima	sima	

5. Declinatio adjectivi vьsь (omnis).

	M.	N.	F.
Sg. N.	vьsь	vьse	vьsa, vьsja
G.	vьsego	vьsego	vьseje
D.	vьsemu	vьsemu	vьseji
A.	vьsь	vьse	vьsa, vьsja
L.	vьsemь	vьsemь	vьseji
I.	vьsěmь	vьsěmь	vьseja
Pl. N.	vьsi	vьsa, vьsja	vьse
G.	vьsěhь	vьsěhь	vьsěhь
D.	vьsěmь	vьsěmь	vьsěmь
A.	vьse	vьsa, vьsja	vьse
L.	vьsěhь	vьsěhь	vьsěhь
I.	vьsěmi	vьsěmi	vьsěmi

C) DECLINATIO COMPOSITA (MIXTA).

Adiectivorum, participiorum, numeralium ordinalium.

1. o- themata.

		M.	N.	F.
Sg.	N.	dobrъ-i	dobro-je	dobra-ja
	G.	dobra-jego	dobra-jego	dobry-je
	D.	dobru-jemu	dobru-jemu	dobrě-ji
	A.	dobrъ-i	dobro-je	dobra-ja (dobroja)
	L.	dobrě-jemъ	dobrě-jemъ	dobrě-ji
	I.	dobry-jimъ	dobry-jimъ	dobra-ja (dobroja)
	Pl.	N.	dobri-ji	dobra-ja
G.		dobry-jihъ	dobry-jihъ	dobry-jihъ
D.		dobry-jimъ	dobry-jimъ	dobry-jimъ
A.		dobry-je	dobra-ja	dobry-je
L.		dobry-jihъ	dobry-jihъ	dobry-jihъ
I.		dobry-jimi	dobry-jimi	dobry-jimi
Du.	N. A.	dobra-ja	dobrě-ji	dobrě-ji
	G. L.	dobru-ju	dobru-ju	dobru-ju
	D. I.	dobry-jima	dobry-jima	dobry-jima

2. jo- themata.

		M.	N.	F.
Sg.	N.	pěšъ-i	pěše-je	pěša-ja
	G.	pěša-jego	pěša-jego	pěše-je
	D.	pěšu-jemu	pěšu-jemu	pěši-ji
	A.	pěšъ-i	pěše-je	pěša-ja
	L.	pěši-jimъ	pěši-jimъ	pěši-ji
	I.	pěši-jimъ	pěši-jimъ	pěša-ja
Pl.	N.	pěši-ji	pěša-ja	pěše-je
	G.	pěši-jihъ	pěši-jihъ	pěši-jihъ
	D.	pěši-jimъ	pěši-jimъ	pěši-jimъ
	A.	pěše-je	pěša-ja	pěše-je
	L.	pěši-jihъ	pěši-jihъ	pěši-jihъ
	I.	pěši-jimi	pěši-jimi	pěši-jimi
Du.	N. A.	pěša-ja	pěši-ji	pěši-ji
	G. L.	pěšu-ju	pěšu-ju	pěšu-ju
	D. I.	pěši-jima	pěši-jima	pěši-jima

Nota 1. Formas contractas: gen. dobrogo (dobraago) ex dobrojago (dobraego); dat. dobrumu (dobruumu) ex dobrojemu (dobruemu) etc.

2. Formas assumentes suffixa decl. pronominalis; ex gr. blagověrnomu, ргъvomu, drugomu, poslědъněmu etc.

Comparativus.

	M.	N.	F.
Sg. N.	vyšb-i	vyše-je	vyšbši-ja
G.	vyšbša-jego	vyšbša-jego	vyšbše-je
D.	vyšbšu-jemu	vyšbšu-jemu	vyšbši-jeji
A.	vyšb-i	vyše-je	vyšbša-ja
L.	vyšbši-jimъ	vyšbši-jimъ	vyšbši-ji
I.	vyšbši-jimъ	vyšbši-jimъ	vyšbša-jeja
Pl. N.	vyšbše-i	vyšbša-ja	vyšbše-je
G.	vyšbši-jihъ	vyšbši-jihъ	vyšbši-jihъ
D.	vyšbši-jimъ	vyšbši-jimъ	vyšbši-jimъ
A.	vyšbje-je	vyšbša-ja	vyšbše-je
L.	vyšbši-jihъ	vyšbši-jihъ	vyšbši-jihъ
I.	vyšbši-jimi	vyšbši-jimi	vyšbši-jimi
Du. N. A.	vyšbša-ja	vyšbši-ji	vyšbši-ji etc.

Simili modo flectitur altera forma comparativi: nověi, gen. nověiša-jego, dat. nověišu-jemu; fem. nověiši-ja, gen. nověiše-je etc.

Participium praesentis activi.

	M	N.	F.
Sg. N.	nesy-i	nesašte-je	nesašti-ja
G.	nesašta-jego	nesašta-jego	nesašte-je
D.	nesaštu-jemu	nesaštu-jemu	nesašti-ji
A.	nesaštъ-i	nesašte-je	nesašta-ja
L.	nesašti-jimъ	nesašti-jimъ	nesašti-ji
I.	nesašti-jimъ	nesašti-jimъ	nesašte-ja
Pl. N.	nesašte-ji	nesašta-ja	nesašte-je
G.	nesašti-jihъ	nesašti-jihъ	nesašti-jihъ
D.	nesašti-jimъ	nesašti-jimъ	nesašti-jimъ
A.	nesašte-je	nesašta-ja	nesašte-je
L.	nesašti-jihъ	nesašti-jihъ	nesašti-jihъ
I.	nesašti-jimi	nesašti-jimi	nesašti-jimi
Du. N. A.	nesašta-ja	nesašti-ji	nesašti-ji
G. L.	nesaštu-ju	nesaštu-ju	nesaštu-ju
D. I.	nesašti-jima	nesašti-jima	nesašti-jima

Participium praeteriti activi I.

	M.	N.	F.
Sg. N.	nesъ-i	nesъše-je	nesъši-ja
G.	nesъša-jego	nesъša-jego	nesъše-je
D.	nesъšu-jemu	nesъšu-jemu	nesъši-ji
A.	nesъšb-i	nesъše-je	nesъša-ja
L.	nesъši-jimъ	nesъši-jimъ	nesъši-ji
I.	nesъši-jimъ	nesъši-jimъ	nesъše-ja
Pl. N.	nesъše-ji	nesъša-ja	nesъše-je
G.	nesъši-jihъ	nesъši-jihъ	nesъši-jihъ
D.	nesъši-jimъ	nesъši-jimъ	nesъši-jimъ
A.	nesъše-je	nesъša-ja	nesъše-je
L.	nesъši-jihъ	nesъši-jihъ	nesъši-jihъ
I.	nesъši-jimi	nesъši-jimi	nesъši-jimi
Du. N. A.	nesъša-ja	nesъši-ji	nesъši-ji
G. L.	nesъšu-ju	nesъšu-ju	nesъšu-ju
D. I.	nesъši-jima	nesъši-jima	nesъši-jima

Simili modo flectuntur participia: hval'bi (qui laudavit), gen. hval'ъša-jego, hval'ъšu-jemu etc.

Nota 1. Formas nom. plur. desinentes in -ii (pro -ei, -eji): vedaštiji, vedъši (pro vedašteji, vedъšeji).

2. Formas gen., dat., loc. plur. desinentes in -ejihъ, -ejimъ (pro -ijihъ, -ijimъ): съгрѣšajaštejimъ, jadъšejihъ etc.

CONIUGATIO.

Tempora tria sunt, quae lingua palaeoslovenica propriis formis exprimit: *praesens*, *aoristus*, *imperfectum*; reliqua periphrastice exprimuntur. Modos duos habet *indicativum* et *imperativum* (optativum); conditionalem in periphrasi tantum. Genera *activum* et *passivum* (in participiis praesentis et praeteriti tantum); reliquae formae passivi, propriae cum desint, ex activo et acc. pronominis reflexivi construuntur, vel periphrastice exprimuntur. *Participia* praesentis (act. et pass.) et praeteriti (I. et II. utrumque act. et pass.) conservata sunt; accedunt *infinitivus* (act.) et *supinum*.

Praesens (indic.), imperativus, participium praesentis (act. et pass.) partim etiam imperfectum ex themate praesentis formantur; aoristus, participia praeteriti (I. et II.), infinitivus, supinum ex themate infinitivi construuntur. Suffixa personalia praesentis

aut ad thema *ipsum* accedunt, aut *vocali copulativa* interposita; inde duas verborum coniugationes habes: *A)* coniug. cum vocali copulativa, *B)* coniug. sine vocali copulativa.

A) CONIUGATIO VERBORUM CUM VOCALI COPULATIVA.

Verba haec auctore *Dobrovský* in sex classes secundum thema infinitivi dividuntur. Suffixum infinitivi (**-ti**) ad thema accedit vel *sine copula* (I. classis), vel interpositis: **-na** (II. cl.), **-ě** (III. cl.), **-i** (IV. cl.), **-a** (V. cl.), **-ova** (VI. cl.). Subdivisio classium in ordines fit secundum thema praesentis, ut infra notatur.*)

Classis I.

Suffixum infinitivi (**-ti**) accedit immediate ad radicem desinentem vel in consonam (Ordo 1—6), vel in vocalem (Ordo 7).

1. Ordo.

Radix desinit in dentalem t, d; paradigma: pleta, plesti (plectere).

Praesens.

Sg.	1. pleta	Du.	pletevě	Pl.	pletemъ
	2. pleteši		pleteta		pletete
	3. pletetъ		pletete (ta)**)		pletatъ

Imperativus.

Sg.	1. —	Du.	pletěvě	Pl.	pletěmъ
	2. pleti		pletěta		pletěte
	3. pleti		pletěta		pletěte

Imperfectum.

Sg.	1. pletěahъ	Du.	pletěahově	Pl.	pletěahomъ
	2. pletěaše		pletěašeta		pletěašete
	3. pletěaše		pletěašete (ta)***)		pletěaha

Partic. praes. act. plety, pletašti, plety (gen. pletašta).

Partic. praes. pass. pletomъ, -a, -o.

*) Alii grammatici, *Schleichero* duce, alteram verborum divisionem statuunt secundum thema praesentis, quod desinit: Ѡ) in *consonam*: jes-мъ, věd-мъ (věмъ), dad-мъ (дамъ), jad-мъ (jamъ); Ѣ) in *vocalem*; et quidem 1. in **-e-** (**-o-**), 2. **-ne-** (**-no-**), 3. **-je-** (**-jo-**), 4. **-i-**.

***) Suffixum **-ta** (**-sta**) in 3. dualis indicativi regulariter in codicibus croaticae recensione invenitur.

****) Formae imperfecti in **-šeta**, **-šete** desinentes in modum aoristi **-sta**, **-ste** abbreviatae occurrunt; formae in **-šeta**, **-šete** non nisi in antiquioribus conservatae leguntur.

Aoristus simplex (fortis).

Sg.	1.	pletъ	Du.	pletově	Pl.	pletomъ
	2.	plete		pleteta		pletete
	3.	plete		pletete (ta)		pleta

Aoristus sigmaticus (ex themate: ved-).

Sg.	1.	věšъ	Du.	věsově	Pl.	věsomъ
	2.	—		věsta		věste
	3.	—		věste (sta)		věse*)

Aoristus debilis (ex themate: ved-).

Sg.	1.	vedohъ	Du.	vedohově	Pl.	vedohomъ
	2.	—		vedosta		vedoste
	3.	—		vedoste (sta)		vedošę

Partic. praet. act. I. pletъ, pletъši, pletъ.

Partic. praet. act. II. plelъ, plela, plelo.

Partic. praet. pass. pletenъ, pletena, pleteno.

Infinitivus plesti; *supinum* plestъ.

2. Ordo.

Radix desinit in sibilantem s, z; paradigma: nesa, nesti (ferre).

Praesens nesa, neseši, nesetъ ... nesatъ.

Imperativus nesi ... nesęte; *imperfectum* nesęahъ.

Partic. praes. act. nesу; *pass.* ... nesomъ.

Aor. simplex nesъ, nese ... nesa.

Aor. debilis nesohъ, ... nesošę.

Part. praet. act. I. nesъ; *II.* neslъ; *pass.* nesenъ.

Inf. nesti; *sup.* nestъ.

3. Ordo.

Radix desinit in labialem p, b, v; paradigma: tepa *tepsti, teti (percutere).

Praes. tepa, tepeši, teretъ ... tepatъ.

Imperat. tepi, ... tepęte; *imperf.* tepęahъ.

Part. praes. act. tepу; *pass.* tepomъ.

*) Similiter: mešъ — mešę (mešta, mešti, confundere); basъ — base (boda, bosti, pungere); cvisъ — cvise (cvyta, cvisti, florere), čisъ — čise (čyta, čisti, legere); bljusъ — bljuse (bljuda, bljusti, observare). Cfr. jasъ — jase (jasti, edere).

Aor. simplex теръ ... те҃ра; *sigmaticus* (ex th. greb-) грѣсѣ.

Aor. debilis те҃роуѣ, гребоуѣ.

Part. praet. act. I. те҃рѣ; II. те҃рѣѣ; *pass.* те҃ренѣ.

Inf. те҃ти (*те҃псти); *sup.* те҃тѣ.

4. Ordo.

Radix desinit in gutturalem k, g, h; paradigma: пе҃ка, пе҃шти (coquere).

Praes. пе҃ка, пе҃чеши, пе҃четѣ ... пе҃каѣѣ.

Imperat. пе҃си ... пе҃сѣте; *imperf.* пе҃чааѣѣ.

Part. praes. act. пе҃ку (-аѣшта); *pass.* пе҃комѣѣ.

Aor. simplex пе҃кѣ ... пе҃ка; *debilis* пе҃коуѣ ... пе҃коше*).

Part. praet. act. I. пе҃кѣ; II. пе҃кѣѣ; *pass.* пе҃ченѣѣ.

Inf. пе҃шти; *sup.* пе҃штѣ.

5. Ordo.

Radix desinit in nasalem m, n; paradigma: рѣ҃на, рѣ҃нти (expandere).

Praes. рѣ҃на, рѣ҃неши, рѣ҃нетѣ ... рѣ҃наѣѣ.

Imperat. рѣ҃ни ... рѣ҃нѣте; *imperf.* рѣ҃нѣаѣѣ.

Part. praes. act. рѣ҃ну; *pass.* рѣ҃номѣѣ.

Aor. sigmaticus рѣ҃сѣ (рѣ҃ѣѣ), рѣ҃, рѣ҃ ... рѣ҃ше (рѣ҃ше).

Part. praet. act. I. рѣ҃пѣ; II. рѣ҃пѣѣ; *pass.* рѣ҃ѣѣ, -а -о.

Inf. рѣ҃ти; *sup.* рѣ҃ѣѣ.

6. Ordo.

Radix desinit in liquidam l, r; paradigma: мѣ҃ра, мѣ҃рѣти (mori).

Praes. мѣ҃ра, мѣ҃рѣши, мѣ҃ретѣ ... мѣ҃раѣѣ.

Imperat. мѣ҃ри, мѣ҃рѣте; *imperf.* мѣ҃рѣаѣѣ.

Part. praes. act. мѣ҃ру (-аѣшта); *pass.* (th. тѣ҃р) тѣ҃ромѣѣ.

Aor. debilis мѣ҃рѣѣѣ, мѣ҃рѣ ... мѣ҃рѣше; etiam: мѣ҃рѣѣѣ, мѣ҃рѣ, мѣ҃рѣ ... мѣ҃рѣше; vel etiam: мѣ҃роуѣѣ, мѣ҃ре, мѣ҃ре ... мѣ҃роше.

Part. praet. act. I. мѣ҃рѣѣ; II. мѣ҃рѣѣѣ; *pass.* про҃стрѣѣѣ.

Inf. мѣ҃рѣти; *sup.* мѣ҃рѣѣѣ.

7. Ordo.

Radix desinit in vocalem; paradigma: бѣ҃ја, бѣ҃ти (percutere).

Praes. бѣ҃ја, бѣ҃ješи, бѣ҃жетѣ ... бѣ҃јаѣѣ.

Imper. бѣ҃ји, бѣ҃жите; *impf.* бѣ҃јааѣѣ.

*) Verba huius ordinis formant etiam aoristum **h**-iaticum; ex. gr. ре҃ка, ре҃шти (dicere): ре҃ѣѣѣ, ре҃ше; облѣ҃ка, облѣ҃шти (induere) облѣ҃ше; сѣ҃влѣ҃шти (exuere) сѣ҃влѣ҃ше; сѣ҃ка, сѣ҃шти (secare) сѣ҃ше; те҃ка, те҃шти (fugere) те҃ѣѣѣ — (pri)те҃ше etc.

Part. praes. act. бѣжѣ (бѣжашта); *pass.* бѣжеть.

Aor. бѣхъ, бѣ, бѣ ... бѣше.

Part. praet. act. I. бѣвъ; II. бѣлъ; *pass.* бѣженъ.

Inf. бити; *sup.* битъ.

Verba, quorum radix desinit in -y: zaby-ti (oblivisci), kry-ti (tegere), my-ti (lavare), ry-ti (fodere) in part. praes. pass. habent: zabъvenъ, sьkryvenъ, imъvenъ, otъgyvenъ. Etiam šъvenъ (šiti, suere).

Classis II.

Thema infinitivi desinit in **na**; thema praesentis in -no- (-ne-). Paradigma: dvigna, dvigna-ti (elevare).

Praesens.

Sg.	1.	dvigna	Du.	dvignevě	Pl.	dvignemъ
	2.	dvigneši		dvigneta		dvignete
	3.	dvignetъ		dvignete (ta)		dvignaтъ

Imperativus.

Sg.	1.	—	Du.	dvigněvě	Pl.	dvigněmъ
	2.	dvigni		dvigněta		dvigněte
	3.	dvigni		dvigněta		—

Imperfectum.

Sg.	1.	dvigněahъ	Du.	dvigněahově	Pl.	dvigněahomъ
	2.	dvigněaše		dvigněašeta		dvigněašete
	3.	dvigněaše		dvigněašete (ta)		dvigněaha

Part. praes. act. dvigny, dvignašti, dvigny.

Part. praes. pass. dvignomъ, -ma, -mo.

Aoristus simplex (fortis).

Sg.	1.	dvigъ	Du.	dvigově	Pl.	dvigomъ
	2.	dviže		dvižeta		dvižete
	3.	dviže		dvižete (ta)		dviga

Aor. debilis.

Sg.	1.	dvigohъ	Du.	dvigohově	Pl.	dvigohomъ
	2.	dviže		dvigosta		dvigoste
	3.	dviže		dvigoste (ta)		dvigoše

Vel:*)

Sg. 1.	dvignaĥъ	Du.	dvignaĥově	Pl.	dvignaĥomъ
2.	dvigna		dvignašta		dvignašte
3.	dvigna		dvignašte (ta)		dvignaše

Part. praeteriti act. I. dvigъ; dvignaъ.

Part. praeteriti act. II. dvigъ; dvignaĥъ.

Part. praeteriti pass. dvizenъ; dvignovenъ.

Inf. dvignaĥi; *sup.* dvignaĥъ.

Classis III.

Thema infinitivi desinit in ě (quod ě ad radicem non pertinet); thema praesentis a) in -ějo- (-ěje-), b) in i.

1. Ordo.

Thema praes. desinit in -ějo-; paradigma: želěja, želěti (desiderare).

Praesens.

Sg. 1.	želěja	Du.	želějevě	Pl.	želějemъ
2.	želěješi		želějeta		želějete
3.	želějetъ		želějete (ta)		želějať

Imperativus.

Sg. 1.	—	Du.	želěivě	Pl.	želěimъ
2.	želěi (želěj)		želěita		želěite
3.	želěi		želěita		—

Part. praes. act. želěje, -ašti, -je (gen. želějašta); *pass.* želějemъ, -ma, -mo.

Imperfectum.

Sg. 1.	želěahъ	Du.	želěahově	Pl.	želěahomъ
2.	želěaše		želěašeta		želěašete
3.	želěaše		želěašete (ta)		želěaha

Aoristus.

Sg. 1.	želěĥъ	Du.	želěĥově	Pl.	želěĥomъ
2.	želě		želěšta		želěšte
3.	želě		želěšte (ta)		želěše

*) Verba, quorum radix in *vocalem* desinit hoc modo tantum formant aoristum; ex gr. mi-na-ti, aor. mi-naĥъ, aequae ac participia praeteriti I. mi-naъ, II. mi-naĥъ.

Part. praet. act. I. želěvъ, -vъši, -vъ.

Part. praet. act. II. želělъ, -la, -lo.

Part. praet. pass. želěpъ, -na, -no.

Inf. želěti; *sup.* želětъ.

2. Ordo.

Thema praesentis desinit in *i*; paradigma: gorja, gorěti (ardere).

Praes. gorja, goriši, goritъ ... gorětъ.

Imper. gori ... gorite; *imprf.* gorěahъ ... gorěaha.

Part. praes. act. gore, gorešti, gore, gen. gorešta; *pass.* trъrimъ.

Aor. gorěhъ, gorě ... gorěše.

Part. praet. act. I. gorěvъ, -vъši, -vъ.

Part. praet. act. II. gorělъ, -la, -lo.

Part. praet. pass. trъrěpъ, -na, -no.

Inf. gorěti; *sup.* gorětъ.

Observe I. verbum *iměti* praeter formas: iměja, -ješi etc., habet:

1. imamъ	imavě	imamъ
2. imaši	imata	imate
3. imatъ	imate	imaťъ

II. verbum *hoťeti* (hъťeti) declinatur in praesenti sic:

1. hošta	hoštevě	hoštemъ
2. hošteši	hošteta	hoštete
3. hošetъ	hoštete	hošetъ

Part. praes. hote, -šti; *imper.* hošti; reliqua ex themate: hotě- V. 2. Similiter verbum: dovlěti (sufficere); dovlěja, dovlěješi ... dovlětъ, praeter dovlěja.

Classis IV.

Thema infinitivi aeque ac praesentis desinit in *i* (cfr. Ordo 2. cl. III.); paradigma: hvalja, hvaliti (laudare).

Praesens.

Sg. 1.	hvalja	Du.	hvalivě	Pl.	hvalimъ
2.	hvališi		hvalita		hvalite
3.	hvalitъ		hvalite (ta)		hvalětъ

Imperativus.

Sg. 1.	—	Du.	hvalivě	Pl.	hvalimъ
2.	hvali		hvalita		hvalite
3.	hvali		hvalita		—

Imperfectum.

Sg.	1.	hvaljaahъ	Du.	hvaljaahově	Pl.	hvaljaahomъ
	2.	hvaljaaše		hvaljaašeta		hvaljaašete
	3.	hvaljaaše		hvaljaašete		hvaljaaḡa

Part. praes. act. hvaleḡ, -leḡsti, hvaleḡ, gen. hvaleḡšta.

Part. praes. pass. hvalimъ, -ma, -mo.

Aoristus.

Sg.	1.	hvalihъ	Du.	hvalihově	Pl.	hvalihomъ
	2.	hvali		hvalista		hvaliste
	3.	hvali		hvaliste (ta)		hvališeḡ

Part. praet. act. I. { hval'ъ, hval'ъši, hval'ъ.
hvalivъ, -vъši, -vъ.

Part. praet. act. II. hvalilъ, -la, -lo.

Part. praet. pass. hvaljenъ, -na, -no.

Inf. hvaliti; *sup.* hvalitъ.

Classis V.

Thema infinitivi desinit in *a* (quod *a* ad radicem non pertinet); th. praes. desinit *a*) in *-ajo (-aje)*; *b*) in *-jo (-je)*; *c*) ut in verbis I. cl. 1—6 (sine *a* et sine *jo*); *d*) ut in verbis I. cl. 7.

1. Ordo.

Praesens.

Sg.	1.	dělaja	Du.	dělajevě	Pl.	dělajemъ
	2.	dělaješi		dělajeta		dělajete
	3.	dělajetъ		dělajete (ta)		dělajaḡъ

Imperativus.

Sg.	1.	—	Du.	dělajivě	Pl.	dělajimъ
	2.	dělaji		dělajita		dělajite
	3.	dělaji		dělajita		—

Imperfectum.

Sg.	1.	dělaahъ	Du.	dělaahově	Pl.	dělaahomъ
	2.	dělaaše		dělaašeta		dělaašete
	3.	dělaaše		dělaašete (ta)		dělaaḡa

Part. praes. act. dělajeḡ, -jaḡsti, -jeḡ.

Part. praes. pass. dělajemъ, -ma, -mo.

Aoristus.

Sg. 1.	dělahъ	Du.	dělahově	Pl.	dělahomъ
2.	děla		dělasta		dělaste
3.	děla		dělaste (ta)		dělaše

Part. praet. act. I. dělavъ, -vъši, -vъ.

Part. praet. act. II. dělalъ, -la, -lo.

Part. praet. pass. dělannъ, -na, -no.

Inf. dělati; *sup.* dělatъ.

2. Ordo.

Thema praesentis in *-jo-* (*-je-*) sine *a*; paradigma: pisati (scribere).

Praesens piša, pišeši, pišetъ ... pišať.

Imper. piši, pišite.

Part. praes. act. piše, -šašti, -še.

Part. praes. pass. pišemъ, -ma, -mo.

Imperf. pisaahъ, pisaše ... pisaaha.

Aoristus pisahъ, pisa ... pisaše.

Part. praet. act. I. pisavъ, -vъši, -vъ.

Part. praet. act. II. pisalъ, -la, -lo.

Part. praet. pass. pisanъ, -na, -no.

3. Ordo.

Thema praesentis simile verbis I. cl. 1—6 i. e. sine *a*, sine *-jo-* (*-je-*). Paradigma: bera, bьrati (colligere).

Praesens bera, bereši, беретъ ... berať.

Imper. beri, berěte; *imperf.* berěahъ ... berěaha.

Part. praes. act. bery, berašti, bery; *pass.* беромъ, -a, -o.

Aoristus brahъ, bra, bra ... braše.

Part. praet. act. I. bravъ, -vъši, -vъ.

Part. praet. act. II. bralъ, -la, -lo.

Part. praet. pass. branъ, -na, -no.

Inf. brati; *sup.* bratъ.

4. Ordo.

Thema praes. simile verbis I. cl. 7. i. e. sine *a* cum *-jo-* (*-je-*).

Paradigma: děja, dějati (agere).

Praesens děja, děješi, dějetъ ... dějať.

Imper. ději, dějite; *impf.* dějaahъ, dějaaše ... dějaaha.

Part. praes. act. děje, -jašti, -je; *pass.* dějemъ, -ma, -mo.

Aoristus dějahъ, děja, děja ... dějaše.

Part. praet. act. I. dějavъ, -vъši, -vъ.

Part. praet. act. II. dějalъ, -la, -lo.

Part. praet. pass. dějanъ, -na, -no.

Inf. dějati; *sup.* dějatъ.

Classis VI.

Thema infinitivi desinit in *-ova-*; th. praesentis in *-ujo-* (*-uje-*).

Paradigma: kupuja, kupovati (emere).

Praesens.

Sg. 1.	kupuja	Du.	kupujevě	Pl.	kupujemъ
2.	kupuješi		kupujeta		kupujete
3.	kupujetъ		kupujete (ta)		kupujať

Imperativus.

Sg. 1.	—	Du.	kupujivě	Pl.	kupujimъ
2.	kupuji		kupujita		kupujite
3.	kupuji		kupujita		—

Part. praes. act. kupuje, -jašti, -je.

Part. praes. pass. kupujemъ, -ma, -mo.

Imperfectum.

Sg. 1.	kupovaahъ	Du.	kupovaahově	Pl.	kupovaahomъ
2.	kupovaaše		kupovaašeta		kupovaašete
3.	kupovaaše		kupovaašete (ta)		kupovaaha

Aoristus.

Sg. 1.	kupovahъ	Du.	kupovahově	Pl.	kupovahomъ
2.	kupova		kupovasta		kupovaste
3.	kupova		kupovaste (ta)		kupovaše

Part. praet. act. I. kupovavъ, -vъši, -vъ.

Part. praet. act. II. kupovalъ, -la, -lo.

Part. praet. pass. kupovanъ, -na, no.

Inf. kupovati; *sup.* kupovatъ.

B) Coniugatio verborum, quae suffixa personarum in praesenti ad *radicem immediate assumunt*, i. e. absque ulla vocali intermedia; huc spectant radices: jes- (esse), věd- (scire), dad- (dare), jad- (edere).

1. byti.

a) radix: jes.

<i>Praesens</i>	Sg.	1. jesmъ	Du. jesvě	Pl. jesmъ
		2. jesi	jesta	jeste
		3. jestъ	jeste (ta)	sať

b) ex rad. bađ : bađa (fio, ero).

	Sg.	1. bađa	Du. bađevě	Pl. bađemъ
		2. bađeši	bađeta	bađete
		3. bađetъ	bađete (ta)	bađať
<i>Imperativus</i>	Sg.	1. —	Du. bađěvě	Pl. bađěmъ
		2. bađi	bađěta	bađěte
		3. bađi	bađěta	—

Part. praes. act. sy, sašti, sy (gen. sašta etc.).

<i>Imperfectum</i>	Sg.	1. běahъ	Du. běahově	Pl. běahomъ
		2. běaše	běašeta	běašete
		3. běaše	běašeta (te)	běaha
<i>Aoristus a)</i>	Sg.	1. běhъ	Du. běhově	Pl. běhomъ
		2. bě	běsta	běste
		3. bě	běste (ta)	běše
<i>Aoristus b)</i>	Sg.	1. byhъ	Du. byhově	Pl. byhomъ
		2. by, bystъ	bysta	byste
		3. by, bystъ	byste (ta)	byše
<i>Conditionalis</i>	Sg.	1. bimъ	*Du. bivě	Pl. bimъ
		2. bi	bista	biste
		3. bi	biste	ba, biše

Part. praet. act. I. byvъ, byvъši, byvъ.

Part. praet. act. II. bylъ, -la, -lo.

Part. praet. pass. zabъvenъ (zabyti, oblivisci), -na, -no.

Inf. byti; sup. byť.

2. věděti.

<i>Praesens</i>	Sg.	1.	věmь	Du.	věvě	Pl.	věmь
		2.	věsi		věsta		věste
		3.	věstь		věste (ta)		vědětь
<i>Imperat.</i>	Sg.	1.	—	Du.	vědivě	Pl.	vědimь
		2.	věžďbь		vědita		vědite
		3.	věžďbь		vědita		—

Part. praes. act. vědy, vědašti, vědy (gen. vědašta).

Part. praes. pass. vědomь, -ma, -mo.

Imperf. věděahь, věděaše ... věděaha.

Aoristus věděhь, vědě, vědě ... věděše.

Part. praet. act. I. věděvь; II. vědělь.

Part. praet. pass. věдѣnь, -na, -no.

Inf. věděti; *sup.* věдѣть.

Nota. Forma perfecti: *vědě* (повѣдѣ) eundem sensum habet ac praesens: *věmь*.

3. dati.

<i>Praesens</i>	Sg.	1.	damь	Du.	davě	Pl.	damь
		2.	dasi		dasta		daste
		3.	dastь		daste (ta)		dadětь
<i>Imperat.</i>	Sg.	1.	—	Du.	dadivě	Pl.	dadimь
		2.	daždь		dadita		dadite
		3.	daždь		dadita		—

Imperf. daděahь, daděaše ... daděaha.

Part. praes. act. dady, dadašti, dady (gen. dadašta).

Part. praes. pass. dadomь.

<i>Aoristus</i>	Sg.	1.	dahь	Du.	dahově	Pl.	dahomь
		2.	da (dastь)		dasta		daste
		3.	da (dastь)		daste (ta)		daše

Part. praet. act. I. davь; II. dalь.

Part. praet. pass. danь, -na, -no.

Inf. dati; *sup.* datь.

4. jasti.

<i>Praesens</i>	Sg.	1. jamь	Du.	javě	Pl.	jamь
		2. jasi		jasta		jaste
		3. jastь		jaste (ta)		jadęť
<i>Imperat.</i>	Sg.	1. —	Du.	jadivě	Pl.	jadimь
		2. jaždь		jadita		jadite
		3. jaždь		jadita		—

Imperf. jaděahь, jaděaše, jaděaše ... jaděaha.

Part. praes. act. jady, jadaští, jady (gen. jadašta).

<i>Aoristus</i>	Sg.	1. jasь jahь	Du.	jasově, -hově	Pl.	jasomь, -homь
		2. ja (jastь)		jasta		jaste
		3. ja (jastь)		jaste		jaše, jaše

Part. praet. act. I. jadь; II. jalь.

Part. praet. pass. jadenь, -na, -no.

Inf. jasti; *sup.* jastь.

TEXTVS.

PSALMI XXI-CVI.

ANNOTATIONES AD FOL. III.

Col. A.		Col. B.	
L. 6.	ലാ = ലാശ്വ	L. 3.	ശാ = ശാശ്വ
l. 8.	ശാശ്വ = ശാശ്വ	l. 5.	ശാശ്വ = ശാശ്വ
l. 9.	ശാശ്വ = ശാശ്വ	l. 10.	ശാശ്വ <i>lege: crkve</i>
l. 10.	ശാശ്വ = ശാശ്വ <i>lege: va dne</i>	l. 11.	ശാശ്വ = ശാശ്വ (recte ശാശ്വ)
l. 12.	ശാശ്വ = ശാശ്വ <i>lege: mně</i>	11-12.	ശാശ്വ = ശാശ്വ (recte ശാശ്വ)
12-13.	ശാശ്വ = ശാശ്വ <i>lege: v svetějem</i>	l. 13.	ശാശ്വ = ശാശ്വ
l. 13.	ശാശ്വ = ശാശ്വ	l. 14.	ശാശ്വ = ശാശ്വ
›	ശാശ്വ = ശാശ്വ	l. 17.	ശാശ്വ = ശാശ്വ
l. 14.	ശാശ്വ = ശാശ്വ	l. 18.	ശാശ്വ = ശാശ്വ
›	ശാശ്വ = ശാശ്വ <i>lege: otci</i>	l. 19.	ശാശ്വ = ശാശ്വ (r. ശാശ്വ)
›	ശാശ്വ = ശാശ്വ	l. 21.	ശാശ്വ = ശാശ്വ <i>lege: vashvalet</i>
l. 18.	ശാശ്വ = ശാശ്വ	l. 23.	ശാശ്വ = ശാശ്വ
›	ശാശ്വ = ശാശ്വ	l. 25.	ശാശ്വ = ശാശ്വ
l. 20.	ശാശ്വ = ശാശ്വ	l. 26.	ശാശ്വ = ശാശ്വ
l. 21.	ശാശ്വ = ശാശ്വ	l. 27.	ശാശ്വ = ശാശ്വ
›	ശാശ്വ = ശാശ്വ	l. 30.	ശാശ്വ = ശാശ്വ
l. 22.	ശാശ്വ = ശാശ്വ <i>lege: spaset</i>	l. 34.	ശാശ്വ = ശാശ്വ
l. 33.	ശാശ്വ = ശാശ്വ = ശാശ്വ 3. sing.	›	ശാശ്വ = ശാശ്വ
l. 34.	ശാശ്വ = ശാശ്വ <i>lege: srdce</i>	l. 35.	ശാശ്വ = ശാശ്വ
l. 39.	ശാശ്വ = ശാശ്വ <i>lege: sanam</i>	39-40.	ശാശ്വ = ശാശ്വ

488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

887

1000 2000 3000 4000 5000 6000 7000 8000 9000 10000
 11000 12000 13000 14000 15000 16000 17000 18000 19000 20000
 21000 22000 23000 24000 25000 26000 27000 28000 29000 30000
 31000 32000 33000 34000 35000 36000 37000 38000 39000 40000
 41000 42000 43000 44000 45000 46000 47000 48000 49000 50000
 51000 52000 53000 54000 55000 56000 57000 58000 59000 60000
 61000 62000 63000 64000 65000 66000 67000 68000 69000 70000
 71000 72000 73000 74000 75000 76000 77000 78000 79000 80000
 81000 82000 83000 84000 85000 86000 87000 88000 89000 90000
 91000 92000 93000 94000 95000 96000 97000 98000 99000 100000

1000 2000 3000 4000 5000 6000 7000 8000 9000 10000
 11000 12000 13000 14000 15000 16000 17000 18000 19000 20000
 21000 22000 23000 24000 25000 26000 27000 28000 29000 30000
 31000 32000 33000 34000 35000 36000 37000 38000 39000 40000
 41000 42000 43000 44000 45000 46000 47000 48000 49000 50000
 51000 52000 53000 54000 55000 56000 57000 58000 59000 60000
 61000 62000 63000 64000 65000 66000 67000 68000 69000 70000
 71000 72000 73000 74000 75000 76000 77000 78000 79000 80000
 81000 82000 83000 84000 85000 86000 87000 88000 89000 90000
 91000 92000 93000 94000 95000 96000 97000 98000 99000 100000

100. 7. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200.

101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200.

101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200.

ARGUMENTUM.

I. ABECEDARIUM.

	Pag.
Alphabetum	V
Litterae initiales	VII
Litterae ligatae	VIII
De vocalium et consonarum enuntiatione	IX

II. PARADIGMATA.

Declinatio.

A) Decl. nominalis. Decl. substantivorum.

1. o- (jo-) themata	1
2. a- (ja-) themata	2
3. i- (b) themata	3
4. ū- (b) themata	3
5. ū- (y-) themata	4
6. Themata desinentia in consonam :	
a) n- themata	4
b) r- themata	5
c) s- themata	6
d) t- themata	6

Decl. adjectivorum et participiorum nominalis.

1. Adjectiva	6
2. Comparativus	6
3. Participia	7
4. Decl. numeralium cardinalium	8
5. Decl. pronominum personalium	8

B) Declinatio pronominalis (Pronominum impersonalium).

1. Paradigma o- (a-) thematum	9
2. Paradigma jo- (ja-) thematum	10
3. Pronomen interrogativum kyj	10
4. Pronomen demonstrativum сь	11
5. Declinatio adjectivi вьсь	11

	Pag.
<i>C) Declinatio composita (mixta).</i>	
1. o- themata	12
2. jo- themata	12
3. Comparativus	13
4. Participium praesentis activi	13
5. Participium praeteriti activi I.	14

Coniugatio.

A) Coniugatio verborum cum vocali copulativa.

Classis I.	
1. Ordo	15
2. Ordo	16
3. Ordo	16
4. Ordo	17
5. Ordo	17
6. Ordo	17
7. Ordo	17
Classis II.	18
Classis III.	
1. Ordo	19
2. Ordo	20
Classis IV.	20
Classis V.	
1. Ordo	21
2. Ordo	22
3. Ordo	22
4. Ordo	22
Classis VI.	23

B) Coniugatio verborum, quae suffixa immediate assumunt.

1. byti	24
2. věděti	25
3. dati	25
4. jasti	26
III. TEXTUS	I—XLIV